

ECN 120

Produksjonsgapet og tetting av gapet

Innhold

- konjunkturer og konjunkturfaser
- produksjonsgapet og konjunkturer
- tetting av produksjonsgapet

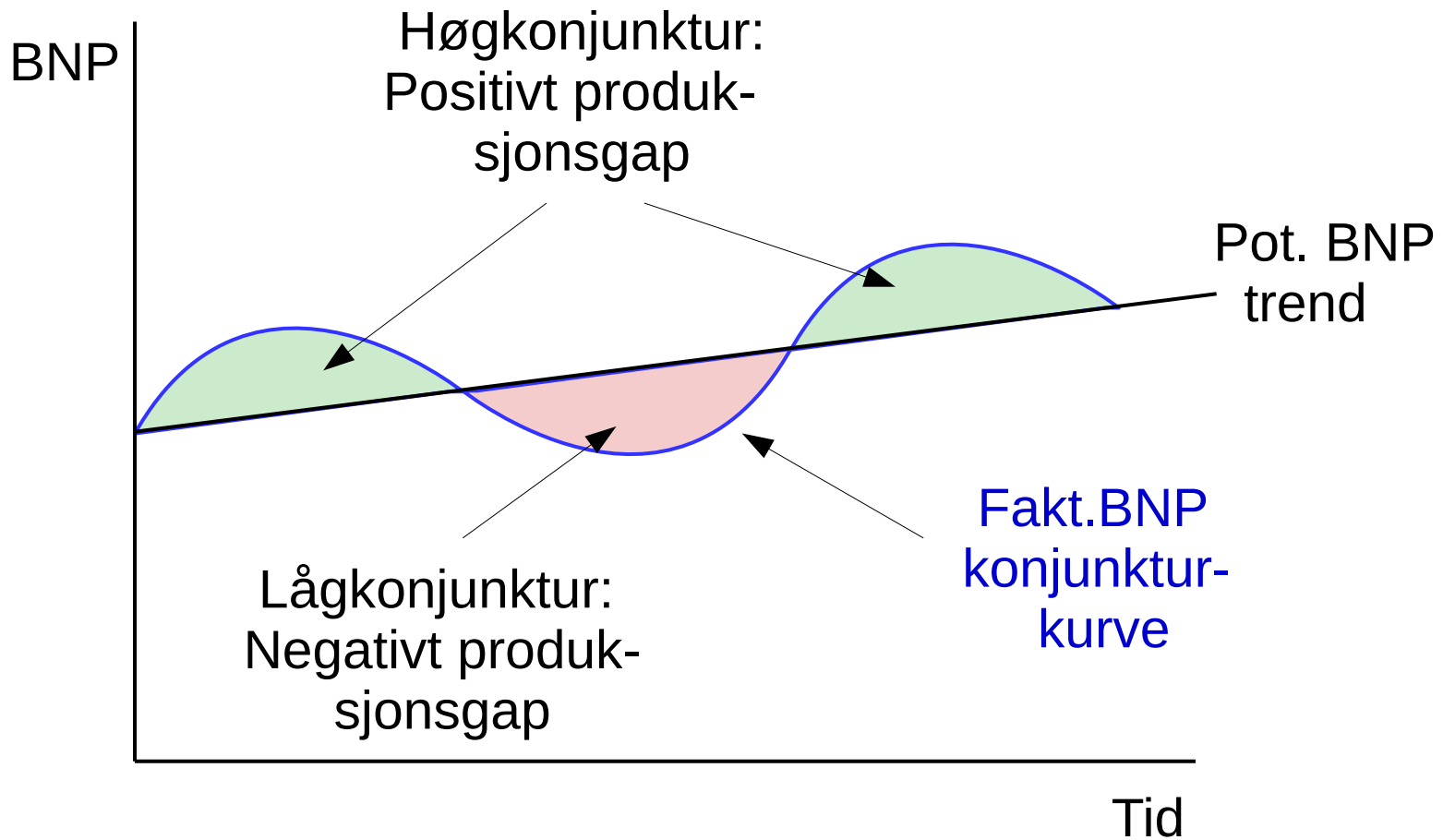
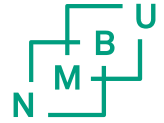
Konjunkturer og konjunkturfaser (1)

- Normal antakelse
 - Økonomien i (generell) likevekt
= alle markeder klarer (eks. varemarkedet:
 $P^* : T(P^*) = E(P^*) = Q^*$ samme som $[P^*, Q^*]$)
 - Generell likevekt ei sterk antakelse – meir realistisk: økonomien graviterer mot likevekt
- Årsaker likevekten ikke holder
 - Eksterne sjokk (utafor modellen) på økonomien
– f.eks. avlingssvikt ← ekstrem tørke
 - Økonomien justerer seg ikke momentant, men tregt = det tar tid for justering

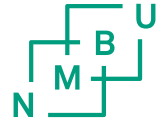
... konjunkturer (2)

- Langsiktig utviklingsbane økonomien
 - Potensielt BNP = BNP med tilnærma full kapasitetsutnyttning
 - Presenteres ofte som ei trendlinje
- Faktisk BNP avvike fra potensielt BNP
 - Konjunktursvingninga ← treg justering
- → Produksjonsgapet
= faktisk BNP – potensielt BNP

Produksjonsgapet og konjunkturer

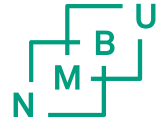
$$\text{Produksjonsgapet} = \text{Faktisk BNP} - \text{Potensielt BNP}$$

... produksjonsgapet (2)

- Ønsker ikke (for) stort produksjonsgap
 - stort positivt produksjonsgap → kostnadspress = inflasjonspress, overtid
 - stort negativt produksjonsgap → underutnytting av produksjonsressursene = arbeidsløse, kapital med låg avkastning
- Målsetting: lite produksjonsgap = faktisk BNP \approx potensielt BNP
 - mindre risiko for ulempene m/ stort prod.gap
 - spes. bekymra for neg. prod.gap
← arbeidsløse m/ påfølgende velferdstap

Tetting av produksjonsgapet

- Formål konjunkturpolitikk = max velferd
 - redusere produksjonsgapet
 - redusere varighet ubalanse, spes. lågkonjunk.
- Nytte-kostnadsperspektiv ($NK \gtrless 0$)
 - korreksjon koster \rightarrow vurdere nytte mot kostn.
 - Forventa negativt NK (\rightarrow ikke gjøre noe):
 - ◆ Forventa kort varighet av ubalanse (prod.gap $\neq 0$)
 - ◆ Prod.gapet er lite
 - Forventa positivt NK (\rightarrow korreksjon)
 - ◆ Lengre varighet eller stort prod.gap
 - ◆ Egna politikk (virkemiddel) tilgjengelig